

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Iszáchonyi-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.

A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő:

Dr. KÜRCSZ JAKAB

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor

Egyes szám ára 14 fill.

Az új polgármester.

Több mint egy évi interregnum után, a mai napon végre polgármestert kapott városunk a dr. Szentpály István kamarai első titkár személyében. A választást heves küzdelem előzte meg, a pártok szervezeten vonultak a szavazáshoz. Az első szavazat, mint előre látható volt, nem hozta meg az abszolút többséget. Dr. Szentpály 86, dr. Kun József 62, Petró József 52 szavazatot kapott. A második szavazásnál szintén nagy küzdelem folyt dr. Szentpály és dr. Kun József között. Mindkét párt harcra vitte megint egész erejét. Az eredmény az lett, hogy dr. Szentpályt 37 szótöbbséggel városunk polgármesterévé választották.

Üdvözljük Miskolcz város új polgármesterét, nehéz hivatalának elfoglalása alkalmából.

Dr. Szentpály István aránylag még fiatal ember, testi és lelki erejének legjavában. Szép beszédű ember, kinek ajkáról válogatott előkelőséggel folyik a szó. Nem hibája ez korántsem. A választékosság minden téren előnyére válik az egyéneknek. Reméljük, hogy ki ura a beszédnek, ura lesz a tetteknek is. hisz Demosthenestől, Cicerótól kezdve Kossuthig számtalan példa van rá.

Mikor dr. Kovács Lajos megválasztása körül forgott a vita, sokszor hangzottak ellenfelei, hogy *idős ember, csak rövid ideig munkaképes*. Nos, dr. Szentpály fiatal ember, munkaképessége az akaratán fordul meg. Szedje össze hát erejét, tehetségét, mert a nagyobb-nagyobb, nehezebb-nehézebb feladatok várnak az ő polgármestersége idejében megoldásra.

Az új polgármester feladata semmi esetre sem lesz könnyű. Egy nagy de hihetetlenül rendezetlen város vezetését veszi kezébe.

Miskolcz a közök, a kutya-szorítók városa. Egész nagy városrészek vannak, hol utczákról beszélni nehezen lehet, hol alig pár négyzetméter a házak udvara, hol a talaj és kutak fertőzve vannak, hol az utczára öntött piszkos folyadék és az udvarok rondaságától hasztalan a lakások szellőztetése, mert nehéz meghatározni, hogy melyik a kivagy beáramló levegő károsabb-e az egészségre? Ott van a Gordon, ki valaha csak futólag is ott járt, kénytelen elismerni, hogy teljesen igazunk van.

Miskolczon orvosok állítása szerint, nagyobb a halandóság, mint Budapesten. Egy város fejlődése elé semmi sem gördít olyan óriási akadályokat, mint az egészségtelen közegészségügyi viszonyok. Ezeknek a javítására minden lehető meg kell tenni az új polgármesternek.

Megoldatlanul hever a csatornázás és vízvezeték kérdése, melyek elől soká elzárkózni nem lehet. Sok áldozatba kerülnek ezek bizonyára, de megtérülnek a javult egészségi viszonyokban.

Amde e kérdések megoldásánál rendkívül nagy körültekintéssel kell a tanácsnak és polgármesternek eljárni. Ismerek városokat, hol a hübelé Balázs módjára beleugrottak a vízvezetékbe, mely elnyelte minden haszon nélkül a városnak 100 ezer koronáját. Az ilyeneket el kell kerülni s általában a nagy vállalatokban minél több előleges körültekintés, minél nagyobb nyilvánosság legyen, mert csak így lehet megóvni a közönség érdekeit, így lehet elérni, hogy a lakosság minél kisebb megterhelése nélkül az új polgármester nagy dolgokat valósítson meg.

Vas erély, önzetlenség, soha sem lankadó szorgalom kell ahhoz, hogy valaki ebből a járványfészekből, melyben élünk, a közegészségügy követelményeinek megfelelő várost alkosson.

Lesz-e az új polgármesterben erő erre? Mai nagy és általános tetszéssel fogadott beköszöntője után bizunk benne.

A jó városi polgármesternek olyannak kell lenni, mint a jó gazdának, ki szereti házanépét, házfáját egyaránt, ki folyton gyarapít, folyton javít valamit a házában, a háza körül, észre veszi a kis bajokat, megelőzi a nagyokat. A jó gazda mindent és mindenkit szeret, ki az ő portáján belől van, valamennyi az ő munkatársa, de valamennyi között ő dolgozik legtöbbet. Ilyen legyen az új polgármester. Ha látjuk, hogy atyja lesz városának, s nemes becsvágyat fektet a lakosság jólétének emelésébe boldogulásába, mi leszünk elsők, kik minden sikerében szívünkől szerencsét kívánunk.

Áldja az ég, hogy a sokféle és nehéz feladatokat, melyek megoldásától városunk fejlődése és jövője függ új polgármesterünk sikerrel oldja meg!

Megint a Gotterhalte!

Egy miskolczi honvédszázadosnak Sátoralja-Ujhelyen cs. és kir. kedve kerekedett, nem birt vele és ugy adott tul a fölöslegén, hogy a Gotterhaltét huzatta. Nyilvános helyen, a vendéglőben. Magyar a neve, Fejes Kálmánnak hívják. Ezért az eljárásért Buza Barna és dr. Bánóczy Kálmán szerkesztők lapjukban keményen megtámadták, minek párbaj lett a következménye. Fejes százados a kedvenc nótájáért a második párbajnál súlyos mély sebet kapott.

Az eset elég érdekes arra, hogy vele foglalkozunk már csak azért is, mert egyik hőse itt köztünk él, s koránt sincs kizárva, hogy császári kedvében meg ne ismétlje a mit Ujhelyen mivelt. Pedig a százados ur nem helyesen teszi, ha tün-

tet a mellett, hogy azzal a nemzettel, melyből származott, az érzelmeiközösséget megtagadja. Az az pardon! neki nincsen nemzete. Mert a nemzetet nem a faji származás, hanem az összetartozandóság érzete, azok a közös vágyak és remények alkotják, melyekben a nemzet tagjainak törekvései, mint patakban a csermelyek egybefolytak. Mikor ő a Gotterhaltét huzatta, nemcsak ezeket a nemzeti vágyakat tagadta meg, de egyenesen *tüntett azok ellen*. Ilyen emer teljesen szakított fájának tradícióival, érzelmeivel.

Ki a Gotterhaltét huzatja, az nem lehet magyar. Nem tehet róla, nem annak nevelték. Fejes százados ur hihetőleg már akkor került katonaiskolába, mikor hazája történetével nem volt ismerős. Az édesapja őt a falusi iskolában aligha taníttathatta e nótára. Ott a hadapród iskolában aztán kiszakították az ő fiatal lelkét a nemzeti eszme közösségéből. A császár vak imáadására tanítják és fanatizálják ott az ifju lelkeket; hazáról, nemzetről nem beszélnek, vagy ha igen, nincs köszönet benne. Az ember azzá lesz a mivé nevelik. Fejes százados ur egy külön nevelési rendszernek, az osztrák katonai nevelésnek a productuma. Spinoza mondja valahol, hogy az emberi tettek és gyöngeségeken nem kell megütközni és rajtuk boszankodni: egyszerűen meg kell azokat érteni. Igen, mi értjük Fejes urat.

Amde a százados urnak bizonyára van tudomása arról, hogy az a turáni faj, melyből ab origine ő is származott, ezt a nótát nem szereti, hogy hóhérvé és kiontott hőseinek ártatlan vére jut eszébe, ha ezt a nótát hallja. Tudja, hogy ez a dal sebeket szakít fel. Fájdalom és harag érzetét korbácsolja fel a lelkünkben.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁRT!!

rendezek november hó 25-től december hó végéig

ugy női divatárházamban, mint szőnyeg-raktárban, az összes árukat ezen idő alatt

erősen leszállított árak mellett árusítom.

Legjobb minőségű tennis-flanell 36 fillér.

ROSENBERG GYULA

női divat-, vászon- és kolengye-áruháza a színház-épületben szőnyegárúháza Mahr Pál ural szemben.

Ezt a fájdalmat tisztelni tartozik ebben a hazában mindenki, még maga az uralkodó is. A haragot pedig nem jó felidézni. Elvégre nemzetnek, katonaságnak, uralkodónak egy testnek, egy léleknek kellene lenni. Mert a dinasztia jövője csak úgy van biztosítva, ha a népek szeretetébe gyökerezik. Hiába igyekszik egy uralkodóház a katonaságban külön biztosító szervet teremteni érdekeinek és fennmaradásának védelmére. A népek hite már régen megrendült az uralkodók isteni rendeltetésében. Olvassa el csak Fejes százados ur, hogy mit mondegyik művében Carlyle az uralkodókról. Sem az erő, sem a babonás hit nem képes a monarchiákat ma fenntartani és biztosítani, de meg a szuronyok sem, azokra is — hiába támaszkodnak.

Mi tarthatja hát fenn még őket? Talán a félelem? Aligha. Az emberek szembenéznek a halállal, ha megfélemlítéssel akarnak felettük uralkodni. Az erőszakra erőszakkal felelnek. Tanu rá valamennyi forradalom, s tanu rá az anarchia is, mely alapjában szintén semmi egyéb mint a forradalomnak egyik sajátos alakja. Az anarchisták érzik, hogy a mai társadalmi rendet annyira megtámogatták fegyveres erővel, miszerint a tömegek forradalma teljesen lehetetlenné van téve. De az elkeseredés a rendszer valódi, avagy vélt hazugságai ellen, titokban ott rágódik a tömeg lelkeiben. Egyesek veszik fel hát a küzdelmet a rendszer ellen. Eze-

ket az egyeseket, az anarchistákat nem sikerült meggátolni tettükben, még olyan óriási hadseregek birtokosának sem, minő az orosz cár. Kegyetlen dolog, mikor Szentpétervárról Livádiáig a vasutvonalat fegyveres erővel kell őriztetni, nehogy az alattvalók érzelmei tettekben nyerjenek kifejezést. Ide vezet az a korlátoltság, mely a maga vélt előjogait hatalmi eszközökkel akarja biztosítani.

A dinastiák hatalmát csakis a népek szeretete tarthatja fenn. Mert a szeretet a legszentebb és legerősebb kapocs az emberi és állami intézményekben. Hol ez hiányzik, ott züllésnek indul minden. Nem pótolhatják mesterséges eszközök, mint a hogyan a hold nem tudná pótolni a napnak éltető erejét.

Azt meg kell adni, hogy a Habsburg dinasztia a magyar nemzet szeretetét megnyerni a maga számára soha sem törekedett, Ellenkezőleg, egész multunk egy nagy átok 1526 óta. Vérrel és könnyel irták a magyar történelmet és sohajok kelnek annak lapjairól. Nem akadt ebben az uralkodó családban egy is, ki bennünket igazán szeret, ki nemzeti törekvéseink élére állva, győzelemre viszi e hazában fajunk szupremációját. Pedig, ha az uralkodó velünk tart, milyen könnyen menne mindez. Dehogy jöttek a Habsburgok a mi nemzeti törekvéseink segítségére. Ellenkezőleg, kerékkötői voltak azoknak állandóan. Csak a nagy szorultság idején vettek észre minket. Mária Terézia el akart németesíteni

hálából, hogy a trónját megmenettük. A zsarnok I. Ferenc gátló nemzeti jogainkban, a miért Napoleon felhívásának nem engedtünk s őt a francziák ellen pénzrel, vérrel segítettük.

Néha aztán az uralkodóház annyi ürmöt öntött a poharunkba, hogy kicsordult. Forradalmakba törtünk ki a nemzet elrabolt jogaiért. Kárhóztatnak, Hundrebellek mondanak ezért bennünket? Tudhatná a dinasztia, hogy néha a kutya is megharapja fájdalmában a gazdáját, ha méltatlanul erősen oldalba rugja.

Sok keserűséget türt el ez a nemzet, abban a hitben, hogy lesz majd idő, mikor az uralkodóház felismeri a magyar nemzetnek a jelentőségét a saját fennmaradására és biztosítására. Hitte és remélte, hogy a Habsburgok végre is kijózanodnak a Gesammt-Monarchie képességéből, melyért mindez ideig szenvednünk kellett, s melynek minden érdekeink áldozatul estek.

Ebben a hitben törtünk és vártunk. Tudtuk, hogy a magyar nemzet hiába közelít a dinasztia felé, ha a dinasztia ezt észrevenni és honorálni nem akarja. Az összhang megteremtéséhez nem elég az egyik fél s mi abban bizakodunk, hogy az osztrák események s az összeomlással fenyegető császári trón, végre is arra kényszeríti az uralkodó házat, hogy sulypontját birodalmának ide helyezze át, hogy majd nemzeti törekvéseinknek, fajunk hatalmi kifejlődésével élére áll maga a magyar király. Olyan

kilatást nyujtana ez a jövőre, mitől szinte káprázik a szemünk. Ezért a kilatásért érdemes áldozatokat hozni és senki sem mondhatja, hogy mi ezek meghozatalára készséget nem mutattunk.

De jönnek a békebontók, a Fejes Kálmánok, kik nem tudnak másképp mulatni, csak a Gotterhalte hangjai mellett. Ezt pedig nem tűrhetjük először, mert szomorú napokra emlékeztet; másodsor, mert ez a nóta nem is annyira a császár, mint inkább a Gesammtmonarchie nótdája. Fel-forr hallatára a vérünk s ha kitörünk ellene, Bécsben rögtön észreveszik. Így tesznek a Fejes Kálmánok kárt a nemzet szánitásban. Az ilyen egyének az uralkodó aligha tartozik hálával a nótas tüntetésért. Mert olyan kötelékeket vagdalnak el, melyek úgy a nemzetre, mint az uralkodóházra egyaránt becsesek.

Annyi bizonyos, hogy a Gotterhalte mellett tüntető honvédtisztet nagyon észreveszik és megbecsülik Bécsben, hisz Bihar is bukott már — felfelé. Ámde az igazi katona, a pályáján való haladásra nem ilyen eszközöket szokott választani.

Miskolczon a katonaság és polgárság békés együttélése régi idő óta példaszerű. Hiba volna, ha Fejes Kálmán ur kárt tenne benne. Tisztelettel kérjük tehát, hogy ha visszakerül közénk, a polgárság nyugalma ne zavarja. Vigye lakására az egész katonabandát, s ha Gotterhaltázó kedve támad, fujassa a Flügelhornnal akár estétől reggelig a fülébe a császárnótát, de az ellen előre

TÁRCZA.

A kedves vendégek.

Irta: Csehov Antal.

A vasuti töltés mentén, amely egy kis nyaraló telep felé vezet, egy fiatal házaspár sétál. A férfi derékon magához öleli csinos feleségét, aki szerelmesen simul férjéhez. Mindketten nagyon boldognak látszanak.

A szétszakgatott felhők foszlányai mögül a hold szomorúan tekint le rájuk. Bizonyára irigységből és bosszúságból, hogy olyan haszontalan rideg életet kell élnie.

Mély csönd van köröskörül. Az esti levegő telítve van az akáczfák és jázminbokrok édes illatával. Valahol a vasuti töltésen tul egy pitty-palatty verése hallatszik . . .

— Milyen szép, milyen kedves! — szól lelkesülten a fiatal asszony. — Mintha gyönyörű édes álmodt látnék! Nézd csak milyen barátságosan bólogatnak az erdő lombjai! Milyen hallgatagok ezek a magányos táviró oszlopok! Benépesítik az egész vidéket és arra emlékeztetnek, hogy ott, valahol a messze távolban emberek vannak . . . civilizáció . . . És milyen kedves az, ha a szellő szárnyaira kapja a közeledő vonat dübörgését, amely úgy

hallatszik mintha távolról hangzó lány altató dal volna!

Szép . . . szép . . . De milyen forró a kezed! Ez azért van, mert minden olyan hamar fölízgat. Vara . . . De mond csak, mi van ma vacsorára?

— Hideg cibere és csibepecsénye . . . Elég lesz mind a kettőnknek. A te számodra még szardíniát és szárazhalat hozattam a városból.

A hold hamiskásan elbujik a felhők mögé. A fiatal házaspár boldogsága szomorú vándorlására emlékezteti, a mint a magányos hegyek és erdők fölött egyedül bolyong a csöndes éjszakában . . .

— Jön a vonat! — szól Vara. — Milyen szép!

A távolban közeledő vonat pirosító, tüzes szemei tűnnek föl. Az állomási előljáró a pályaudvarra lép. A sineket itt-ott megvilágítják a váltók jelző lámpásai.

— Várjuk meg az állomáson a vonatot s aztán majd haza megyünk — mondja Szasa ásitozva. — Milyen jól összeillünk mi, Vara! Az ember nem is hinné!

Pőfékelve áll meg a vonat az állomáson. Homályosan megvilágított kocsik ablakaiban almos arcokat, kalapokat, vállakat látni . . .

— Ah! ah! — hallatszik az egyik kocsiból. — Varinka és férje elénkbe jöttek! Ott vannak, ni! Varinka! . . . Veruska!

A kocsiból két kis leány ugrott le és Vara nyakába kapaszkodnak. Mögöttük egy éltebb, testes asszony és egy magas, sovány, szürkűlő pofaszakállas férfi tűnik fel. Utánuk csomagokkal megrakott két gimnazista-flu lépeget, akik mögött a nevelőnő, e mögött a nagyanya tűnik fel.

— Itt vagyunk! Itt vagyunk, édes barátom! — kezdi a pofaszakállas férfi a beszédet, miközben Szasával kezét fog. — Sokáig várakoztatok reánk, ugy-e? Bizonyára jól összeszidtatok a nagy bácsit, hogy még csak el sem látogat hozzátok? Kolja, Kosztya, Nina, Fífa . . . gyerekek jöjjetek, köszönjétek szépen Szasa bácsinak és Vara néninek! Mindnyájan eljöttünk hozzátok, egész pereputyostól . . . úgy három, vagy négy napra. Remélem, hogy nem háborgatunk benneteket. Kérlek, kérlek, csak ne zavartassátok magatokat!

Mikor a fiatal pár észreveszi a nagybácsit és családját, a nagy meglepetéstől megdöbben. Míg a nagybácsi beszéddel tartja őket, Szasa a következőképen fűzi gondolatait:

— Ő és a felesége átengedik a vendégeknek mind a három szobájukat, az összes ágyneműjüket. A szárazhalból, a szardíniából, a czi-beréből egy-kettőre nem lesz semmi. A gyerekek le fogják szakgatni a kertben a virágokat, kiöntik majd a tintát a szobában, lármáznak, ug-rándoznak. A néni egész áldott nap a betegségről fog beszélni és arról hogy ő egy született Fintich bárónő . . .

Es Szasa gyűlöletes pillantással néz feleségére és haragosan sugja neki:

— Te hozzád jöttek, a te vendégeid . . . hogy az ördög vinné el őket!

— Nem, te hozzád! — feleli a fiatal asszony szintén haragosan. — Nem az én rokonaim! A te rokonaid! Aztán a vendégekhez fordulva, barátságos mosolylyal, szeretetre-méltóan mondja:

— Isten hozta önöket!

A felhők mögül ismét kikandikál a hold. Mosolyogva néz le rájuk bizonyára azon való örömeben, hogy nincsenek rokonai.

Szasa elfordul a vendégektől ne-hogy meglássák haragos arcát és barátságos örvendező hangon mondja:

— Isten hozta önöket! Isten hozta önöket kedves vendégeink!

is tiltakozunk, hogy Sátoralja-Ujhelyei eljárását nálunk is megismételje. Legyen nyugodt, tette után a magyar társadalom őt nem háborgatja, de viszont elvárja tőle, hogy érzelmeit tisztelben tartsa.

Annál inkább elvárja, mert Fejes Kálmán százados urat Borsodmegeye pénzén, alapítványi helyen, *magyar pénzen* nevelték.

Válasz a Miskolczi Naplónak. Mult-kori számunkban a polgármester-választás ügyéből kifolyólag szóvá tettük a hírlapirói harczmodort, mely ezt az ügyet esetleg a személyeskedés áldatlan mezejére vonzolta volna. Hogy a Napló ezt magára vette, intézze el a saját lelkiismeretével. Mi vele további vitába nem bocsátkozunk, egyrészt, mert az elferdítések és ráfogások tömkelegében követni majdnem lehetetlen; másrészt, mert lapitársunk ismételtén bebizonyította, hogy a polemiahoz megkivántató higgadsággal nem rendelkezik.

Nemcsak reánk, de a nagy közönségre is kinos hatása, ha valaki annyira ferdít, hogy sorainkból: „ezüst kanalakát” akar kiolvasni. Mikor mi valakinek a *sebhét oldalát* emlegettük, nem gondoltunk mindjárt az ezüst kanálra (l) hanem olyan emberi gyöngeségekre, melyektől se (cs. f.) ur, se magam nem vagyunk mentesek, egyszerűen, mert emberek és így tökéletlen alkotások vagyunk, pl. lehet valakinek sebhét oldala a kényelemszeretet, a másiké nagyuri gög. — A közügy terén mozgó embernek ezek nem előnyös oldalai, de messze állnak az ezüst kanáltól. Hogy a mi sorainkban a Napló kanalakát magyarázhatott az az ő modora mellett csak természetes; — mi azonban az ilyen magyarázatokat az igazság és jóízűség nevében kereken visszautasítjuk.

Városi közgyűlés.

Künn ropog a hó; de a dermesztő hideg daczára egész csoportban sietnek a városatyák a városi gyűlésre. Hja! ma polgármester választás van, ma ott kell lenni mindenkinek, a ki csak mozogni bír.

Három órára már zsúfolásig telve van a közgyűlési terem, megjelent csaknem minden képviselő, s izgatott hangon tárgyalják a választási esélyeket.

Pár perczel három óra után dr. Tarnay Gyula diszmagyarban megnyitotta az ülést. Bizalmi férfiakul dr. Nagy Péter, Porcs János, dr. Ferbstein József és dr. Frankfurter Sándor tagokat nevezi ki.

A szavazatszedőbizottság elnökévé Blazsejovszky Ferenczet, tagokul Kovács Lajost és Evva Ernőt, jegyzőül pedig Krizsanovszky Józsefet kéri föl. Ezek után elrendeli a szavazás megkezdését.

Négy óra után dr. Tarnay Gyula ismét megnyitja az ülést. Blazsejovszky Ferencz, a szavazatszedő bizottság elnöke bejelenti, hogy beadatott összesen 200 szavazat. Ebből kapott: dr. Szentpály István 86, dr. Kun József 62, Petró József pedig 52 szavazatot s így az alispán, a második szavazást is elrendeli dr. Szentpály István és dr. Kun József között.

A szavazás befejezésével dr. Tarnay Gyula megnyitja az ülést, Blazsejovszky Ferencz szavazat szedő küldöttségi tag bejelenti, hogy összesen 196 szavazat adatott be. Ebből dr. Szentpály 115, dr. Kun József 80 szavazatot kapott, míg egy czédula név nélkül adatott be. Dr. Tarnay Gyula alispán ezek alapján dr. Szentpály Istvánt Miskolcz város megválasztott polgármesterének jelenti ki: (óriási éljenzés). Felkéri Görgy László, Ujhelyi Miklós, Pfliegler Ferencz, Vidats János, Szlavkovszky Imre és Mathiás András tagokat, hogy hívják meg a közgyűlésre Szentpály Istvánt.

Dr. Szentpály Istvánt megjelenésekor perczekig tartó tapsvihar üdvözl. A taps- és éljen-orkán lecsillapulta után az alispán föl hívja az eskü letételére. Dr. Szentpály érczes, erős hangon mondja el az esküt, amely után az alispán meleg szeretetteljes szavakkal üdvözl. az új polgármestert. A remek üdvözlő beszédre Dr. Szentpály István hosszabb beszédben válaszol. Köszönését fejezi ki legelőbb is az alispánnak, az egész közgyűlésnek a megválasztásáért, majd kifejti azt a programot, amit a polgármesteri székben követni fog. Ajtaja nyitva lesz minden ember előtt, meghallgatja egyformán mindenki panaszát, épen úgy mint a jó tanácsot is.

Élete czéljának tekinti, hogy nagygyá tegye Miskolcz városát. Legelőbben is tegyük önálló törvényhatósággá; fejlesszük a várost, a szomszédos falvak bekapcsolásával is; lássuk el csatorna és vízvezetékekkel s építsük föl sürgősen az új postapalotát. Így érhetjük el, hogy Miskolczból egy virágzó város válik.

Viharos, zúgó taps jutalmazta az új polgármester program-beszédjét, s a közgyűlés dr. Szentpály István éljenzése közben szétoszlott.

Szentpály program-beszédje a következő:

Nagyságos Alispán ur!
Igen tisztelt közgyűlés!

Az első szavak, melyek ajkaimra jönnek: a meleg köszönet, a forró hála kifejezései úgy Nagyságodnak szíves szavaiért, előlegezett bizalmáért, mint az igen tisztelt közgyűlésnek azért, hogy e város polgármesteri székének elfoglalására méltónak és érdemesnek tartott.

Nem vágytam erre az állásra, nem kerestem ezt a kitüntetést, de mégis örömmel tölt el, mert polgártársaimnak bizalmáról és szeretetéről tanuskodik, a melyet én mindenek fölé helyezek, a mely nekem az életben a legdrágább kincsem, a melyet semmiért el nem cserélek. Legyenek is meggyőződve róla, hogy ezt a bizalmat én a legmelegebb és a legigazibb szeretettel viszonozom.

S bár nem itt az Avas alján ringatták a bölcsőmet, de 12 évnek küzdelmei, örömei és szenvedései, talán néha némi sikerei, az a sok rokonszenv, szeretet és barátság, gyermekeimnek születése az egész világban a legdrágább teszik nekem e várost és ennek lakóit, úgy hogy e várost tekintem hazámnak, szülőföldemnek.

Az irántam tanúsított bizalommal és szeretettel szemben azonban kétszeresen érzem azoknak a nagy feladatoknak súlyát, a melyek vállaimra neheznek.

Kétszeresen érzem már ezért is, mert hiszen egy olyan kiváló férfit után következem, mint Soltész Nagy Kálmán képviselő ur, a kinek e város fejlesztése körül e város történetében örök időkre elvülhetetlen érdemei vannak.

E kiváló előd és e nagy feladatokkal szemben érzem eröm csekély voltát, de engedjen meg az igen tisztelt közgyűlés, hogy három irányban tett fogadalmamra nézve nem fog csalódnai bennem.

Az első fogadalmam az, hogy ebben a székben én pártpolitikai dolgokba egyéni meggyőződésem követésén kívül, nem avatkozom.

Azt ezzel az állással összeférhetőnek nem tartom. Másodszor fogadom, hogy cselekedetemben félre teszek minden felekezeti, osztály vagy érdek kérdést és egyedül csak a méltányosság és igazság fognak vezetni.

Együttal ígérem, hogy bárkinek bármiben, ha kérése jogos vagy csak méltányos is, szívesen leszek segítségére. Jöjjön hozzám a legszegényebb vagy a legzúgagabb, a legnagyobb vagy a legkisebb ajtóm és a szívem mindegyiknek nyitva áll és örömem akkor lesz legnagyobb, ha egy szegénynek sikerül a könyeit letörölnöm.

Harmadszor: esküszöm, az Isten engem úgy segítjen, hogy a mint még ez ideig egyetlen egy fillér nem érintette olyan a kezemet, a melyet nyitlan és büszkén, mint jogos uton szerzett vagyonomat nem nyilváníthatam volna a magaménak, úgy ez után sem érinti jogtalan vagy becsstelen uton egyetlen egy fillér sem. Tisztán és becsstelenen fogom a város vagyont kezelni.

Ezeknek általánosságokban való megjegyzése után méltóztassanak megengedni, hogy vázoljam nagy vonásokban azokat a feladatokat, a melyek szerény nézetem szerint a közel jövőben megoldásra várnak. Előre bocsátom, hogy bármily városi kérdés megoldásánál meghallgatom mindenki tanácsát és nemcsak, hogy nem nélkülözöm, sőt egyenesen keresni fogom azon férfiak tanácsát és támogatását, a kiknek a város vezetése és nagygyá tétele körül minden elfogulatlan ember által elismert nagy érdemei vannak.

Városunkban a közel jövőben kétségkívül nagy átalakulás vár, érte ez alatt az önálló városossá váló lételt. Intelligentiájának erejénél, közgazdasági viszonyainál, népességének számánál fogva Magyarország első helyen álló városai közt foglal helyet és így már régen reá szolgált arra, hogy önálló törvényhatósággá emeltessék.

Talán szabad e tekintetben nekem e helyen is a miniszterelnöki ígéretre hivatkoznom, a melynek megnyerésében is az érdem városunk egyik legnagyobb fiáé, a kinek eddig is oly sokat köszönhetünk.

Sokan talán aggodással tekintenek az átalakulás elé, de hiszen a természet rendje is az, hogy a fiu, ha nagykorúságát elérte, megválk a szülei háztól és önálló háztartást alapít.

Pénzügyi szempontokból pedig megvalósítható úgy, hogy az ezzel járó nagyobb kiadások a nagyobb bevételek által fedezetet nyernek. Eltekintve ugyanis a vármegyei utadó alapozó való hozzájárulás megtakarításától arra kell törekednünk, hogy az önálló törvényhatóság a katonai lakberekre nézve a III-ik osztályból a II-ikba jusson és ez által egy a kaszárnyák bérletét, mint a katonai lakások által elért bérösszeget emeljük.

Egy másik és pedig igen nagy jelentőségű kérdés lesz az, hogy e városnak határait minél jobban terjeszszük, az angol városok nagy fejlődésüket annak köszönhetik, hogy a köröttük elterjedő falvak velük egyesítették. Oriási horderejű esemény lenne az, ha a diósgyőri vasgyártelep és Heő-Csaba község mint a melyekkel Miskolcz már majdnem összeolvadt, egy nagy városi testet képeznének.

Hogy ez a beolvasás minél hamarabb megtörténjék, szorgalmazni fogom szerény erőmből telhetőleg a diósgyőri vasgyári és heő-csabai villamos-vasut kiépítését.

Egyáltalában minden rendelkezésemre álló eszközzel, de a város és az egyesek anyagi erejének kímélésével azon leszek, hogy Miskolcz egy nagy vidéki emporiummá legyen e czélból, bár a vízvezetékek és csatornázást mielőbb megvalósítandónak tartom, de a vízvezeték költségét eltekintve attól, a mely költségnek, mint pl. az utcák locsolásánál a város egész közönségének kell viselni, azoknak kell nézetem szerint viselni, a kik ennek áldásaiban részesülnek.

Igyekeznai fogok továbbá a város jövedelmeit a városi potádó emelése nélkül fokozni. Erre szerintem két

Nagy karácsonyi alkalmi vétel!!

Mélyen leszállított árak!!

November hó 30-tól december hó 31-ig raktáramon levő — már az idei ujdonságok is — összes női divatkelmék, selymek, flanellek és barchettek mélyen leszállított árakban kaphatók. Szőnyegek és függönyök minden elfogadható árban. Karácsonyi ajándécul ajánlom a n. é. hölgyközönségnek selyem- és gypju-blusaim különlegességeit. — Czelóm a leltározás miatt a nagy készlet csökkentése.

Tessék meggyőződni!

DANCZ JÓZSEF divatáru-üzlete Lyon városához.

mód fog még kínálkozni és pedig Miskolcz város adósságainak kisebb kamatu konvertálása, a melyet minden áron és eszközzel keresztül kell viinni és a másik a fogyasztási adóknak a polgárok zaklatása nélkül való czélszerűbb kihasználása.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy Miskolcz város kereskedelmét és iparát s mezőgazdaságát is fejlesszem.

E három tényező tette a várost nagygyá, ennek fejlődésétől függ továbbra is a város jóléte.

E tekintetben elvem az, hogy Miskolcz a miskolcziaké, minden építkezés, szállítás, a mely beszerzhető vagy elvégezhető, miskolcz-i iparos, miskolcz-i kereskedő vagy miskolcz-i gazda által lehetőleg ezektől szereztessék be.

Ezen konkrét feladatokon kívül főtörekvésem az lesz, hogy a közigazgatás gyors, pontos, előzékeny és megbízható legyen.

A közigazgatásnak Argus szemek kell örködni, vigyázni a polgárok jóléte, egészsége, biztonsága felett. Észre kell venni minden bajt és segítségére sietni mindenkinek, a ki rászorul, még hívás nélkül is. A közigazgatásnak az a hivatása, hogy megelőzze a bajt, ha pedig bekövetkezett, akkor enyhíteni és gyógyítani. A közigazgatásnak az a szerepe, hogy védjen, óvjon, fejlesszen, ápoljon és erősítsen.

Erre kérem Nagyságodat, erre a közgyűlés minden egyes tagját, erre különösen tisztviselőtársaimat, nyújtásnak nekem közös erővel kezet ezeknek a feladatoknak megoldására. A legkisebb keserűség és nehezeltetés nélkül kérem azokat is, a kik megválasztásomnak ellene voltak, hogy e város érdekében kezet fogva, egyesüljünk, hogy e város nagy, lakói elégedettek és boldogok legyenek.

Es midőn újlag hálás szívvel köszönöm megválasztásomat, mindnyájoknak kérem támogatását, bizalmát.

UJDONSÁGOK.

Közgyűlés. A vármegyei gyűlés második napján — szerdán — leginkább közigazgatási ügyek kerültek tárgyalásra, a melyekkel gyors tempóban végeztek a bizottsági tagok. Legfontosabb határozata a gyűlésnek az volt, hogy 36 szavazattal 23 ellenében elfogadták a 7-ik patika föllállítását. Elhatározta a közgyűlés továbbá azt, hogy az ujoncz létszám fölemelése s a három éves szolgálati idő leszállítása érdekében feliratot intéz a képviselőházhoz. A gyűlés néhány kisebb ügy letárgyalása után déli 12 órakor véget ért.

Ünnepelés. Szerdán délelőtt *Koos Soma* kamarai alelnök, *Karla Bertalan* ipartestületi, és *Kulcsár Károly* ipartársulati elnökök vezetése alatt nagy számú küldöttség kereste föl *Radvány István* kir. tanácsos kamarai elnököt, hogy hetvenedik születésnapján szeretetüket tolmácsolják. Az ifju erőben levő kamarai elnök megindulva fogadta a jókívánatokat, s beszélgetés közben kifejezte, azt az elhatározását, hogy mint a múltban tette, úgy ezután is előharozosa lesz minden kereskedelmi és ipari új eszmének. A köztisztviselőben álló kamarai elnököt különben ezen alkalomból minden társadalmi osztályból igen sokan keresték föl szerencsekívánataikkal.

A szegények karácsonya. A katolikus nőegylet ma déltől 2 és fél órakor karácsonyi ünnepélyt tart a vármegye ház nagytermében, ahol is 90 szegénysorsú özvegyasszonynak pénzbeli segílyt, 220 árva gyermeknek pedig meleg téli ruhát és csizmákat fognak kiosztani. A kiosztásra kerülő adományok a múlt vasárnap tartott karácsonyi vásár jövedelméből kerültek ki, amely ilyen módon nemcsak a nagy közönség előtt volt feledhetetlen szép mulatság, de a szegény özvegyek és árva gyermekeknek is igazi ünnepe volt. — A miskolcz-i evangélikus nőegylet is a napokban, csütörtökön tartotta meg a szokásos karácsonyi ruha kiosztást. Ruhaneművel és lábelikkel összesen 32 szegény árva gyermeket ruháztak föl, akik csillogó könnyel szemükben köszönték meg a nőegylet nagylelkű adományát. A szép ünnepélyt a nőegylet elnöknői: *dr. Markó Lászlóné* és *Lehótzki Györgyné* rendezték, amely ünnepélyen ugy a nőegylet tagjai, mint az evangélikus egyházalékelőségei közül igen sokan megjelentek.

A zeneközpont hangversenye. A városi zenede a dalárda közreműködése mellett holnap vasárnap este 8 órakor nagyszabású hangversenyt rendez a Korona nagytermében. A hangverseny után táncz lesz.

Baleset. *Sivák Márton* és *Tornaljai András* munkások a villanyos telepen egy kazánt tisztogattak, midőn egy vigyázatlan munkás megnyitotta a forró vizet elzáró csapot. A hatalmas sugárban ömlő víz annyira összeégette a kazán belsejében dolgozó munkásokat, hogy ápolás végett a mentők szállították be mindkettőjüket az Erzsébet kórházba.

Miskolcz-i orságos vásár. A folyó évi decz. 14—15-én tartandó miskolcz-i orságos vásár alkalmával a Borsodmegyei Gazdasági Egyesület vásártéri istállóiban ló és szarvasmarhavásár fog tartatni, s a vásárra felhajtott állatok deczember 13-ikától kezdve mérsékelt díjak mellett már beköthetők s adás vevés tárgyát képezhetik. — Ezen mindenestre hasznos és nagy fontosságú intézményt ajánljuk ugy a gazdák, mint a kereskedők figyelmébe.

Öngyilkossági kísérlet. *Horváth Gizella* 19 éves szoba leány tegnap előtt öngyilkossági szándékból maró lugot ivott. A súlyos belső sebeket szenvedett leányt a mentők az Erzsébet kórházba szállították. Az elkeseredett szobacizca tettét szerelmi bánat miatt követte el.

Tolvaj cselédleány. *Filip Álmos* pékmester jelentést tette rendőrségen, hogy *Lipták Mari* nevű cselédje a napokban 20 koronát lopott tőle, másnap pedig a rá bízott sütemények árával megszökött. A rendőrség a tolvaj cselédleányt körözteti.

Árverés a vasutnál. Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70 §-a értelmében elárusítandó kézbesíthetetlen és fölös árúk nyilvános elárverezése a miskolcz-i gömöri pályaudvaron levő teheráruraktárban 1902 évi deczember hó 23-án délelőtt 9 órakor tartatik meg, mely árverezésre a t. cz. közönség ezennel meghivatik.

Magyar közönséghez. Minden magyar ember tegye a szívére a kezét és vallja meg őszínen önmagának, szabad-e tétlenül néznie tovább, hogy ebben az ezeréves magyar hazában hogyan hanyatlak a magyar faj uralma? Pusztulunk anyagilag, süllyedünk erkölcsileg és lépésről-lépésre, holott minden erőnket egyesítve kellene megfeszíteni arra, hogy a miénk, a magyar fajé legyen az ura-

lom földben, iparban, kereskedelemben, pénzügyben, politikában, egy szóval a nemzeti élet minden megnyilatkozásában. De ha ezt akarjuk, akkor a léha közömbösségnek, az unott nembánomságnak egyszer már véget kell szakítanunk.

A magyar társadalmat, a művelt magyar középosztályt e tekintetben súlyos mulasztás terheli. Évtizedeken át türte azt, hogy agyába, szívébe, családi szentélyébe a nemzetietlen és erkölcstelen szellem behatoljon és ott gyökeret verjen, hogy azután kiforgassa tisztá, nemes, nemzeti, ősmagyar gondolkozásából és ez által könnyű szerrel idegen szellem, idegen érdekek vontató kötelére fűzze. A saját erejével növelte nagyra a magyar közönség azt a sajtót, a mely a komoly, higgadt, hazafias gondolkodást kiölte közéletünkéből és helyette belevitte a léhaságot, a könnyelműséget, a nagy nemzeti érdekek semmibevevését, a nemes, hazafias törekvések kigunyolását. Csakis a magyar nemzeti gondolkodás eme szomorú átalakulása magyarázza meg mai közállapotainkat; csakis nemzeti gondolkodásunk eme megromlása tette lehetővé, hogy a magyar kézből kisiklik a magyar pénz, a magyar föld, az ország szellemi és anyagi vezetése.

Bartha Miklós Holló Lajos orsz. képviselő egy évtizednek nehéz munkáját szentelték arra, hogy a sajtóban megteremtsenek egy olyan organumot, amely a magyar faj ezen önvédelmi harcának legyen zászlóvivője. Az általuk teremtett „Magyarország” nem egy szűkkörű politika hirdetője, hanem az egész magyar társadalom lelkiismeretének és közfelfogásának őszinte megnyilatkozása. Mérsékelt a formákban, de bátor az igazság hirdetésében. Következetes a nagy czélok szolgálatában. — A „Magyarország” nem csalja a közönséget vásári ígéretekkel a maga körébe; szomorú is volna ha a művelt közönség czifra értéktelen ajándékokkal engedné magát és magyar lelkületét félre vezetni. A „Magyarország” szerkesztősége kiváló újságot akar nyújtani a magyar közönségnek. Hiszen ma már általános elismert dolog, hogy zsurnalisztikailag a legjobb lap a „Magyarország”, amely a család minden tagjának kiváló szellemi élvezetet nyújt. Ez a lap szándékosan kerül a léha, erkölcstelen és üres élcelődéseket, mi a magyar ember lelkéhez sohasem illett. E helyett válogatott, bő olvasmányokat, kitűnő regényeket, tárczákat, szellemes apróságokat és előrangú megbízható értesüléseket közöl hasábjain. A „Magyarország” szerkesztőségének élén *Lovász Márton* dr. orsz. képv. felelős szerkesztő áll, kit a legelső magyar írói gárda vesz körül és támogat a munkában. Minden értesítés a lap részére, előfizetés és más küldemények csak ezen a címzen küldendők: „Magyarország” napilap, Budapest. — Minden további címzés fölösleges. — Előfizetési árak a rendesek. Egy hóra 2 kor. 40 fill., negyedévre 7 kor., félévre 14 kor., egész évre 28 kor. — A magyar társadalom biznyóra sora-kozni fog a „Magyarország” nagy czéljai köré és támogatásával lehetővé teszi azok megvalósítását.

Karácsonyi ajándéknak alkalmas.

Nagy maradék-eladás

igen olcsó árak mellett kapható
Magyar Vásárcsarnok
Miskolcz, Erzsébet-tér I. szám.

Névjegyeket, karácsonyi és ujévi üdvözlő-kártyákat, meghívókat, tánczrendeket és mindenféle a környnyomdatásba vágó munkákat portosán, a mai kor követelményeinek megfelelő és izléses kiállításban készit Szelényi és Jsa környnyomdája, Miskolczon.

Felhívjuk az olvasó közönség figyelmét *Riedl A.* műóráslapunk mai számában megjelent hirdetésére.

x Kiváló finom, naponta friss édes töltött vegyes apró teasütemény kilogrammja 2 forintért a legnagyobb választékban a **Megay Róbert** cukrászdájában kapható Miskolczon a hol dus választék van színházi bonbonokban és czukorkákban.

Dunky fivérek

cs. és kir. udvari fényképészeknél
Miskolcz, Városháztér 20

művészi kivitelű
fényképek készülnék.

Mindennap este 6 óráig. (Ha sötét van, műfénnyel.)

Működvelők részére friss vegyszerek és száraz lemezek kaphatók.

Krónika a hétről.

Ma sem kezdhettem a heti krónikámat komolyabb témával a polgármester választásnál. Mert szörnyen komoly ez a téma már egy esztendeje s én mégis attól félek, hogy egész bohózat lenne belőle, ha valaki meg akarná írni ennek a választásnak a történetét. — Ha valaki Megör öki-tené, hogy hogy lett miskolcz városának egyszerre négy polgármestere is, s minő szent áhittal imádkozott *Pallaghy Béla* h. polgármester mégis egy ötödik után.

Hogy hogy folyt a lázas keresés egy teljesen megfelelő polgármester-jelölt után, s hogy ajánlotta egy-nehány önjelölt önzetlenül magát a város és a polgárság boldogítására.

Hogy hogy folyt a korteskedés a legutolsó perczekig a három jelölt körül, s mint ígérte el magát egy pár városatyá három pártnak is.

Most azonban szerencsésen tulvagyunk mindezeneken; van immár polgármestere a városnak, többé nem vagyunk fejtelnek. Sőt kell, hogy ezután helyettünk is az új polgármester törje a fejét, legalább lesz egy kis gyakorlata már, ha mások akarják betörni a fejét. Mert hogy akarni fogják, az több mint bizonyos; kudarcot, vesztett csatát olyan könnyen senki nem felejt, s bizonyosan fognak akadni bőven, a kik kedvet találnak abban, ha foglalkoztatják a győztes ellenfelet.

De nem lesz baj belőle. Legalább jobban talpára áll minden városatyá; s így a nemes vetélkedés talán hasznára fog válni a városnak is. Mert az új podeszta nem számíthat óriási

pártra mely tűzön és vizen keresztül vakon követi a vezérét. Csak egy lelkes csapatra támaszkodhatik, mely számban alig nagyobb az ellen táboránál. A nagy párt hiányát önmagának kell pótolnia. Agilisnak kell lennie, hogy lustasággal ne vádolhassák, modern gondolkodásának azért, hogy ósdiinak ne hieszteljék el. Alkotási vágyát konzervatív szellem zabolázza olykor, nehogy felületeseznek mondják, ha nem válik be minden alkotása.

Erős, kitartó legyen mindég; bárátnak hü, félelmes az ellenfél előtt; egy vezérlő gondolatja legyen: az amit a város érdeke kíván.

Igy kell lennie. S ha így történik mindez, én erősen hiszem, hogy az új polgármester rövid idő alatt még egyszer győzni fog; mert a maga pártjára hódítja még azokat is, akik ma még ellenfelei. Hiszem, hogy ez sikerül is neki. Addig pedig polgármester ur tisztelettel üdvözölöm önt.

Választás volt héten a vármegyénél is. Gazdátlanul maradt a vármegye pennája, ahhoz kellett egy új embert keresni. Statáltak is méltó férfit. Olyat, akinek régóta fegyvere a toll. Akire büszke lehet Borsodvármegye, de büszkéek vagyunk mi is, kicsiny újságírók. Mert *Buthi* Lajos közlünk valót. Vérbeli hírlapíró volt világ életében, akinek színes, elmés pennájában hosszú évek óta gyönyörködik Borsodvármegye.

Az ő öröme nekünk is öröm. S ez örömnappal tisztá szívből kívánjuk neki, hogy viselje ez aranytollat hosszú évekig. Használja ugy a főjegyzői tollat, hogy abból még több dicsőség fakadjon reá; forgassa ugy, hogy poéta szívének sugaraiból egész koszoru fonódjék a vármegye aranytolla köré; emelje annak fényét ismét oly magasra, amint az a mi költő-fejedelmünk kezében ragyogott.

Napsugár a népkegy, mely hol égető forrón, hol hideg fénynyel ragyog az emberek felé. Magasra emeli az egyiket, míg a másikat ok nélkül mellőzi sokszor; de kárpót a nép-szeszélyért a nagy urak kegye, mely megédesíthet minden bánatot, ha kedve úgy akarja.

Két érdemes férfinak hozott édes meglepetést a karácsony ünnepe. Czimet kaptak mind a ketten kriszt-kindli gyanánt; tb. főjegyző lett az egyik, tb. főszolgabíró a másik. S ez helyesen van így, mert kétszerte jobb kedvvel dolgozik mindenki, ha látja, hogy munkáját követi az elismerés. Üres czim ugyan amit kaptak, de nekik ez mégis sokat jelent.

S mi együtt örülünk velök, mert jól tudjuk, hogy méltó férfiakat ért ez a kitüntetés.

Nagy emociót keltett a megyegyűlésen a patika-ügy. Hat patikus és huszonhat orvos azt hirdette, hogy nem kell Miskolcznak ma még he-

tedik patika. A városi közgyűlés szerencsésen el is vetette a patika ügyet. A megyegyűlés azonban megszavazta ezt is, bizonyosan azért, hogy méreggel bosszantsa a patikusokat. Pedig talán Mező-Keresztesen senkit sem érdekel, hogy hány gyógytár kell Miskolcz városának; de mikor aztán szavazásra került a dolog, a jó megye mégis úgy találta jobbnak, ha hét patika lesz a megye székhelyén. Pedig a közegészség szempontjából nem is volt nagyon sürgős az új patika, ha csak most nem lesz szükség reá, mikor a régi patikárosok rosszul lesznek attól, hogy új patika nyílik az ő romlásukra.

Karácsony hetében vagyunk! A mi legszebb karácsony-esténk most vasárnap zajlott le a Koronán. Az volt az est! Olyan, mint egy valóra-vált tündéralom.

Volt benne angyal bőven; szöke is, barna is. Gyémánttól és gyöngyöktől ragyogott valamennyi; némelyik kék ruhában, mások hófehérben, de bájos volt valamennyi.

Én a sok angyal közül csak egyet láttam mindég, pedig az nem is volt igazán angyal. Hanem annál is szebb. Barna fürtös fején egy nagy tót kalap volt, arasznyi derekán egy széles, bőr tüsző, picinyke lábán egy sárga szattyán bocskor, hátán pedig egy rézzel vert tarisznya. Olyan volt az arca, mint egy remekbe vésett márványszobor; kis szája mint egy feslő bimbó; termete mint az özé, két szeme mint két esthajnali csillag.

Aztán lefutott ez a csillag is. — Künn derengett az égbolt, hajnalodni kezdett, vége lett ennek az éjszakának is. S nem maradt belőle más, mint poéta féle embereknek — az emlékezés.

Máskor a színházról nem beszéllek semmit szívesen. Dicsérni nincs rajta mit, a hiába való prédikációt pedig szörnyen unom.

De ma írhatok bátran a színházról is, mert egy édes leány vendégszerepel benne vagy három estére.

Jó ösmerősünk öngyagsága; tavaly már rajongtunk érte sokan. De volt egy vetélytársnője is a közönség előtt; s mert Elza nagysám nem akart osztozkodni senkivel sem, egy szép napon egyszerűen a faképnél hagyott mindnyájunkat s meg sem állott egészen Budapestig.

De egészen mégsem feledett el minket, s mi boldogan üdvözlöttük újra a bájos szökevényt. Sajnáljuk, hogy csak látogatni jött, ma már talán mi is jobban megbecsülnénk őt.

De most már hiába, Szelestei Elzából nagy-városi színésznő lett; ilyen kis provincz városokba ő már legföllebb vendégszerepelni fog leröppeni s aztán újból elmegy.

Mi pedig tovább élvezzük a helybeli „művész-gárdát“, a kiknek már nemcsak a művészetét, de garderójukat is kiismertük.

Színház, művészet.

Egy egész hét színházi eseményeiről számolunk be ez alkalommal. S ezt annál is könnyebben megtehetjük, mert az elmúlt színi előadások alatt alig akadt valami olyan momentum, a mi érdemes lett volna a följegyzésre.

A „Kaméliás hölgy“ mult pénteki előadása még egyike volt a legjobboknak. *Miklóssy* Ilona a Gauthier Margit szerepében, *Hidvégi* Ernő pedig mint Armand ragadták zajos tapsokra a nagyszámú közönséget.

Szombaton volt a „Tata és Totó“ bemutatója. A közönség a gyenge darab, s a gyöngye előadás minden hibáját elnézte azért, mert réglátott kedvenczében, *Haller* Irmában gyönyörködhetett, a ki bájosan játszotta és énekelte a darab czimszerepét. A darabot vasárnap valamivel jobb előadásban ismételték meg.

Hétfőn, a „Svihákok“-at adták. Más körülmények között napirendre térnénk hamarosan e darab fölött, amit közönségünk elég gyakran látott ebben az időben. Most azonban kénytelenek vagyunk hosszabban foglalkozni vele azért, mert a hétfői előadásnál rosszabbat a miskolczi színházban még keveset láttunk. Egyedül *Haller* Irma és *Czövek* játszottak abban az értelemben, amit játéknak nevezni lehet, míg a többi szereplők, egyenként és összesen is, minden kritikan alól gyengék voltak. *Tábori* és *Hetény* be voltak úgy rekedve, mint egy ugrált annyit, ami már szinte bosszantó volt; *Sziklai* nyílt színen oktatta dragonyos kameráját, aki szörnyen idegenül érezte az uniformisban magát. Az énekeről pedig írni sem merek. Ámbár ezért nem őt kell vádolni. Aki naiva, az nem tartozik énekelni tudni, s ha őt szubrett mellett mégis a naiva kap énekes szerepeket, azért az feleljen, aki az ilyen hecczeket megengedi.

Gyöngye volt a kar is, a társulatnak eddig egyik büszkesége. A darabból előadás közben hagytak ki egész részleteket, rendezés egyáltalában nem volt, szóval az egész előadás rossz volt a végtelenségig.

Kedden „Durand és Durand“ hasonlíthatatlanul jobb előadásban ment, mint előzőnap a Svihákok. A hölgyek közül *Miklóssy* Ilona és *Veszpréminé*, az urak közül *Bogyó*, *Szalkai* és *Hetényi* jól játszottak.

Szerdán „Adám és Évá“-t adták. *Sziklai Szeréna* most is nagy hatást ért el az Éva szerepében, míg *Bogyó* mint *Lucifer* ragadta tapsokra gyakran a közönséget.

Csütörtökön „Lotty ezredesei“ t játszották, a melynek különösebb érdekességét az adott, hogy a czimszerepet *Szelestei Elza* kisasszony játszotta. Közönség nem volt sok a vendégszereplés daczára sem, bár ennek az az oka, hogy majd minden héten előadják ezt a darabot. Most meg nem régen épen *Fedák Sári* is

eljátszotta ezt a szerepet. A jele volt közönség mindennek daczát viharos tapsokkal halmozta el. Szilvestert az egész estén, a ki fino játékaival meg is érdemelte a zajos ünneplést. Mert ha nem is kiváló művésznő még a kisasszony, de fötlenül intelligens, kedves színésznő a ki bájos játékaival kívül pompé alakkal, kedves arcczal, s pompé kosztümökkel rendelkezik. Megjatsz szerepének minden egyes részét, azonkívül a külső hatás feltétele sem téveszti szem elől. Minden körülmények között értékes színésznő a ki a közönség szeretetére jogg tarthat számot.

Szelestein kívül különösen *Szalkai* ragadta zajos tapsokra a közönséget a nadrág szabó ezredes szerepében.

A Verő-féle

végeladás

ből felmaradt ajándéktárgyak, mint

Diszlevélpapírok

Képeslap-albumok

Emlékkönyvek (poesi)

Társasjátékok és sok egyéb,

amig a készlet tart fél árban

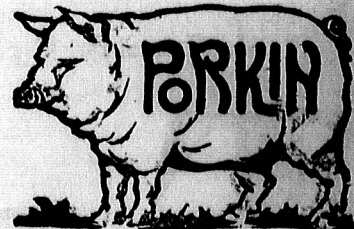
árusíttatnak el.

VADÁSZ M

könyv- és papirkereskedésében

MISKOLCZ, szemben a Budapest-szállóval

Bel- és külföldi napi- és hetilapok, valamint folyóiratok és divatlapok előfizetése eredeti árban elfogadjatik.

Kitűnő sertéshizlaló szer

kiváló hizlaló szer.

Takarmányótlék minden házláll részére: ló, bika, ökör, tehén, borjú, nyu, birka, sertés, kecske és szamár, kutya, liba, kacsa és minden fajta tyukok részére.

1/2 kilós csomag 1 korona.

4 próbacsomag franko 4 korona.

Hizlaló szer gyár

BÉCS

IX/2. Bleichergasse 6

Raktár Miskolcson

Dr. Resofszyk Emil gyógyszerész és Schwartz Edénél.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség tudomására hozni, hogy Széchenyi-utca 41. szám alatt levő

**könyv- és papirkereskedésemet
teljesen feloszlatom.**

Ezen alkalommal összes raktáron levő áruimat, úgymint: üzleti könyvek, irodai és levélpapírok, tinta, írószer, irodai felszerelések, ügyvédi nyomtatványok, iskolai cikkek,

Karácsonyi és ujévi ajándéknak alkalmas diszművek és képeskönyvek, ifjúsági iratok, albumok, díszes levéldobozok, képes levelezőlapokat stb.

gyári beszerzési áron alul is elárusítom,

mire is a mélyen tisztelt közönség figyelmét tisztelettel felhívom. — Szíves pártfogást kér

KARDOS JÓZSEF könyv- és papirkereskedése Miskolczon.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban

Szabadkézből eladó

Miskolczon, a népkerttel szemben, a legegészségesebb helyen,

a csabai-ut 16a sz. a. levő,

Miskolcz városi 5278. sz. kataszteri birtokiv tanúsága szerint 667 □-öl területű beltelek, az ezen a telken épült 1600—1800 korona jövedelmet hajtó és 15 évi adómentességet nyert

villaszerű ház,

mely áll 6 szoba, fürdő-szoba és ugyanaannyi lakható pincze-zobákból, különálló istállóból és melléképítményekből, továbbá 1, gyhold és 1359 □-öl területű szőlő és gyümölcsös 34000 koronáért, setleg olcsóbban is.

Értekezhetni ez év egész december havában az ugyanott lakó tulajdonossal **Láczay Györggyel.**

Nézzük mi van itt! Itt a téli szezon!

— Nézd barátom, mily olcsó egy öltő férfi ruha-tisztítás. Ezelőtt 2 frt 50 kr. volt, most 1 frt 30 kr. 1 nadrág ezelőtt 60 kr., most 40 és 50 kr. 1 kabát 70 és 60 kr. finom levasalással. 1 öltő női ruha 1 frt 30 és 1 frt 50 kr., és az előnye, hogy a ruhát nem kell széjjel bontani.

— Ez igazán nagyszerű! Minden varrás meg van kímélve. És meddig tart ez az olcsóság Pajtáskám?

— **December 15-től márczius 15-ig.**

De még meg sem néztük, melyik gyárosnál.

GIRET BÉLA

gőzerőre berendezett mű-selyemfestő- és vegyszeti tisztítónál, Rákóczy-u. 3. Miskolczon.

Kiváló finom

Tea és rum

kapható kis és nagy mennyiségben **WEIDLICH PÁL** kereskedésében „a fekete kutyához”
MISKOLCZON.

Tea 5 kg. vételnél rendkívül olcsón.

Árjegyzéket készséggel küldök.

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO

a budapesti **Szénásy** divatkelmékből november hó 20-ikától december hó végéig.

ÁRVAI SOMA divattüzletében Széchenyi-utca 50. sz. Seper-szállóval szemben.

Feltűnő olcsó árak!!

Selyem Liberty	70 kr.
Osikos blous selyem	85 kr.
Fekete selyem	85 kr.
Mosó bársony	50 kr.

Remekirók
Képes
Könyvtára

Remekirók
Képes
Könyvtára

Remekirók
Képes
Könyvtára

Remekirók
Képes
Könyvtára

A MAGYAR és a VILÁGIRODALOM KINGSESHÁZA

a klasszikusok első és egyetlen magyar nyelvű szövegképes kiadása.
szerkesztője Radó A. a kiváló író és műfordító Kiadója LAMPEL R.

(Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkeresek. Budapest, VI., Andrásy-ut 21.

ötven diszes kötet, a klasszikusok arany dombornyomású arczképpel.
évente legalább 6 kötetes sorozatokban jelenik meg.

bevezetéseit a legjelesebb magyar írók és esztétikusok készítik. Bevezetéseinek szerzői: *Abrányi E., Alexander B., Ambrus Z., Angyal D., Bánóczy J., Balassa J., Beöthy Zolt., Dóczy L. báró, Endrődi S., Ferenczi Z., Haraszt Gy., Hegedüs I., Hevesi S., Ignótus, Junius (Zilahy K. Béla), Kossuth F., Miksaóth K., Negyesy L., Palágyi M., Radó A., Rákosi J., Riedl Frigyes, Szász K., Váczy J., Váradi A.*

művészeti vezetője Hegedüs László festőművész.

illusztráló művészgárdája a magyar festőművészek legjobbjai, közel félezer egész oldalas eredeti illusztrációval gazdagítja a gyűjteményt.

elsőrangu külföldi művészek remek illusztrációinak egyedül jogosított reprodukcióit közli.

illusztráló magyar művészei: *Benczur Gy., Bihari Sándor, Csók I., Éder Gy., Feszty Á., Garay Á., Gergely I., Hári Gy., Hegedüs L., Jászai J., Jendrassik J., Karlovicsky B., Lotz K., Márk L., Mihálik D., Nagy Zs., Neogrady A., Olgyai F., Rényi L., Stein J., Székely B., Szlányi L., Telegdy L., Tull O., Udvary G., Vágó Pál, Wagner S. és Zichy M.*

első tizennégy kötete már megjelent.

I—II. kötete: Petőfi S. összes költem. Bevezette: *Ferenczi Z.*, Neogrady A., Telegdy L. és Tull O. képeivel.

III—IV. kötete: Kisfaludy S. összes költeményei. Bevezette: *Junius*, Neogrady Antal, Réthy Lajos, Telegdy László és Tull Ödön képeivel.

V. kötete: Shakspeare Remekai I. Coriolanus, Othello, Rómeo és Julia. Bevezette: *Alexander B.* Gilbert angol művész képeivel.

VI. kötete: Molière Remekai I. A fősvény. Dandin Gy. A kényeskedők. Botsinálta doktor. Bevezette: *Haraszt Gyula*. Kiváló francia művészek és Gergely Imre magyar festőművész képeivel.

VII. kötete: Tóth K. válog. költeményei. Bevezette: *Endrődi S.* Neogrady A., Telegdy L. és Tull O. képeivel.

VIII. kötete: Berzsenyi Dániel munkái. Sajtó alá rendezte: *Bánóczy József*. Bevezette: *Váczy János*. Gergely Imre, Mihálik D., Szlányi L., Telegdy L. és Tull O. képeivel.

IX. kötete: Madách I. válog. munkái. Bevezette *Palágyi Menyhért*, Zichy Mihály illusztrációival.

X. kötete: Kossuth L. válog. munkái. Bevezette és sajtó alá rendezte *Kossuth F.* Rajzokkal és arczképekkel.

XI. kötete: Homeros Iliásza. Fordította és bevezette *Kemenes (Kempf) József*. Preller világhírű illusztrációival.

XII. kötete: Schiller költeményei. Fordította és bevezette *Dóczy Lajos*. Benczur Gyula, Lotz Károly, Wagner Sándor és számos külföldi festőművész illusztrációival.

XIII. kötete: Tóth Ede munkái. Bevezette *Váradi A.* Garay Ákos festőművész képeivel.

XIV. kötete: Kisfaludy K. munkái I. Sajtó alá rendezte és bevezette *Bánóczy József*. Éder Gyula, Hegedüs László, Neogrady Antal, Stein János, Szlányi Lajos és Tull O. képeivel.

egyes kötetei külön-külön is kaphatók 6 korona bolti áron, a IX. és X. kötet kivételével.

első tizennégy kötete 3968 oldal (878 iv) és 255 olcsóbb és legértékesebb házi könyvtár és házi képtár. A legművészi illusztráció. A legkötet. Ára díszkötésben 250 kor. Megrendelhető csekély részletfizetésre a **Lampel-Wodianer-féle** és bármely más könyvkereskedésben. Megrendelésnél pontosan kikötendő a klasszikusok első magyar szövegképes kiadása.

BARTA JENŐ Miskolcz

Nagy karácsonyi vásár.

Szenzációs olcsóságok.

I. CSOPORT.

Egy teljes ruhára való szövet, bársony diszszel	1.60
Egy teljes ruhára való, Tiroli posztóból	1.95
Egy teljes ruhára való, angol női posztóból	2.75
Egy teljes ruhára való, angol cheviotból	3.25
Egy teljes ruhára való, legjobb zibelinből	3.15
Egy teljes ruhára való jó mosó levantin	1.35
Egy teljes ruhára való jó mosó barchend	1.40
Egy teljes ruhára való legujabb flanell	2.45
Egy teljes ruhára való fekete mohair	2.75
Egy teljes costumre való, angol posztóból	4.20

III. CSOPORT.

1 vég elefánt erős vászon, 22 mtr.	3.50
1 vég takács vászon, 22 méter	4.—
1 vég Rumburger ⁹ / ₈ széles, 23 méter	4.95
1 vég finom siffon, 23 méter	5.20
1 drb. alsó lepedő egy széllel	1.—
1 vég jó kanavász, 22 méter	4.50
1 drb. színes kávé abrosz	— .90
3 drb. damast törülköző, rojtjal	— .84
3 drb. vastag lubló törülköző	— .75
Színes csiku czérna damast, méterje	— .32

Férfi és női alsó-ing v. nadrág darabja 62 kr.

6 darab kiváló jó, fegyházban kötött harisnya női vagy férfi 1.50.

Kész női és férfi fehérneműk. — 6 drb. ajour batist-kendő 95 kr. — 6 darab vászon-zsebkendő 65 kr.

Ezen árak csak december 31-ig érvényesek s ajánlatos a vásárlást addig eszközölni, míg teljes a választék.

II. CSOPORT.

Egy blousra Stefánia flanell	— .50
Egy blousra bársony flanell	— .88
Egy blousra chine szövet	1.05
Egy blousra mosó bársony	2.30
Egy blousra mosó selyem	2.35
Egy blousra gyapju flanell	1.20
Egy blousra nehéz selyemből	3.50
Kész blousok 50 krtól kezdve.	☼ ☼ ☼ ☼ ☼
Gyönyörű kész bársony-blous 3 frt.	☼ ☼ ☼ ☼ ☼
	☼ ☼ ☼ ☼ ☼

IV. CSOPORT.

60 cm. széles jó fűtőszőnyeg	— 22, 28, 40 kr.
60 cm. széles finom manilla	— 50—60 kr.
90 cm. széles hollandi szőnyeg	— 80, 1.— 1.20
1 drb. nagy strapa szőnyeg	— 1.90
1 drb. 200×300 cm. pelüsch szőnyeg	— 12.50
1 ablakfüggöny szövetből, 2 szárny	— 1.20
Csipkefüggönyök 18 krtól kezdve.	☼ ☼ ☼ ☼ ☼
1 finom cachmer paplan	— 3.50
1 igen finom selyem paplan	— 9.—
2 ágy-, 1 asztalterítő szövetből	— 3.—

RIEDL A. műórás MISKOLCZON.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **Ujvilág-utca 2. sz. a.** (Gazso J. ur házában)

● **órás-üzletet nyitottam.** ●

A legnagyobb súlyt az **óra-javításokra** fektetem. Bárminő órákat, ugymint: inga-órák, iroda-, konyha-, schwarzwaldi, ébresztő- és mindennemű zseborákat; ugyszintén különlegességeket, u. m.: chronometer, chronograph, negyedét ütő és zenélő zseborákat stb. legpontosabban, **jótállás** és **legolcsóbb** árak mellett készítem el.

A nagyérdemű közönség b. pártfogásába ajánlva magamat, maradtam tisztelettel **Riedl Arnold, mű-órás.**

GUTNÁER és CSER

előbb ERDEY KÁLMÁN
vaskereskedése

MISKOLCZ.
Széchenyi-utca

Vas- és vasárak, kályhák,
szerszámok.

Nagy raktár konyhaberendezési cikkek
és edényekből.

Kitűnő áru!

Szolid kiszolgálás!

A selmechányai cipőgyár

legjobbnek elismert **téli czipői**

bevásárlásra ajánlja

Budapesti raktárait:

Füzület:

VIII., Károly-körút 19. szám.

Király-utca sarkán.

Fióközletek:

IV., Kecskeméti-utca 8.

VII., Kerepesi-ut 32.

VIII., József-körút 73.

Á r a k :

Férfi czipők:

Jó és olcsó fajta, ezugos	frt 3.50 kr.
Jó és olcsó fajta, fűzős	4.—
a legjobb fajta, dupla talpu, téli béléssel, fűzős vagy ezugos	5.—
Vizmentes orosz lakk, téli bőrléssel, dupla talpu, ezugos vagy hegyászó	5.50
posztó betétes poroszlakk, vizmentes	5.50
lakk fűzős, elegans	5.50
amerikai boxbőr, ezugos vagy fűzős, téli béléssel	5.50
Valódi Chevreaux minden kivételben	6.—

Női czipők:

Jó és olcsó fajta, ezugos	frt 3.50 kr.
Jó és olcsó fajta, fűzős	3.50
a legjobb fajta fűzős vagy gombos, téli béléssel	4.—
Vizmentes orosz lakk, fűzős vagy gombos, téli béléssel	4.50
Posztó orosz lakk, duplatalpu	4.—
lakk fűzős vagy gombos	4.—
Amerikai boxbőr, fűzős vagy gombos, téli béléssel	4.50
Chevreaux minden kivételben	5.—

Óriási nagy választék gyermek-czipőkben a legolcsóbb árak mellett. — Vidéki rendelések a füzület útján pontosan eszközöztetnek. — Meg nem felelő árak készséggel kicseréltetnek.

Hirdetések

a „Szabadság“ részére

jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban.